Město Dačice

Plán ÚSES – ORP Dačice, aktualizace vymezení systému ekologické stability

Plán ÚSES – ORP Dačice, aktualizace vymezení systému ekologické stability

Základní informace o území ORP Dačice

Správní obvod obce s rozšířenou působností Dačice představuje jeden ze 17 obvodů Jihočeského kraje a rozprostírá se v jeho jihovýchodní části.

Rozloha ORP Dačice: 47 185 ha

Počet obcí celkem: 23

Obce se statutem města: Dačice, Slavonice

Počet katastrálních území: 85

Sousední ORP: Jindřichův Hradec, Telč, Moravské Budějovice, Znojmo

Členění správních hranic v ORP Dačice

V území se vyskytují maloplošná chráněná území (NPP, PR, PP), ostatní prvky – památné stromy a další hodnoty přírodního charakteru. Území ORP Dačice je z důvodu vysokého výskytu přírodních hodnot velmi atraktivní. Ochrana přírody a krajiny je na území ORP Dačice stabilizována, je však nutné zpracovat aktuální plán ÚSES ORP Dačice a zejména v návaznosti na okolní ORP, novou metodiku tvorby ÚSES, platné územní plány a proběhlé pozemkové úpravy.

Aktualizace plánu lokálního ÚSES ORP Dačice bude provedena dle

METODIKY VYMEZOVÁNÍ ÚZEMNÍHO SYSTÉMU EKOLOGICKÉ STABILITY

Metodický podklad pro zpracování plánů územního systému ekologické stability v rámci PO4 OPŽP 2014-2020 (aktivity 4.1.1 a 4.3.2)

Březen 2017

Pozornost bude zaměřena zejména:

- Na správné vymezení bioregionů, typů biochor a STG;
- upřesnění skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES v souladu s plánem ÚSES;
- vymezení složených nadregionálních a regionálních biokoridorů včetně všech vložených biocenter;
- respektování všech základních principů vymezování ÚSES se speciálním důrazem na principy biogeografické reprezentativnosti, funkčních vazeb ekosystémů a přiměřených prostorových nároků;
- dodržení návaznosti vymezení ÚSES na vymezení v sousedních územích (ORP).

Projektová dokumentace bude obsahovat:

- základní popis zájmového území ORP s vyznačením katastrů, které budou předmětem řešení, a které nebudou předmětem řešení;
- zdůvodnění potřeby realizace;
- přehlednou mapu hranic dotčeného správního obvodu ORP včetně procentuálního vyjádření části správního obvodu, pro kterou je plán pořizován;
- popis a postup zpracování plánu ÚSES, který je v souladu s Metodikou vymezování ÚSES;
- harmonogram projednávání (důležité je uvést termíny projednávání s okolními ORP, kdy bude projednávána návaznost skladebných prvků na hranicích ORP);

- plán ÚSES jako celek bude zpracován dle „Metodiky vymezování územního systému ekologické stability“.

Základní parametry plánu místního ÚSES pro ORP Dačice:

Řešené úrovně: <u>všechny úrovně – nadregionální, regionální a lokální</u>
V plánech místního ÚSES bude zpřesněno (aktualizováno) vymezení skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES a bude stanovena navazující koncepce lokálního ÚSES. Výsledkem bude funkční vymezení propojené sítě ÚSES zahrnující upřesněná plošná vymezení jednotlivých biocenter a biokoridorů všech tří hierarchických úrovní ÚSES a plošná či liniová vymezení hlavních interakčních prvků.

Řešené území: ORP Dačice.

Měřítko zpracování: 1 : 5 000
Data budou zpracovávána v měřítku 1: 5 000 nad Státní mapou SM5 1: 5 000, tiskové výstupy budou v měřítku max. 1 : 10 000.

Hlavní využití: podklad pro vymezení ÚSES v územních plánech, pozemkových úpravách, LHP, zdroj údajů územně analytických podkladů obcí a kraje jako podklad pro aktualizaci nadregionálního a regionálního ÚSES v plánech nemístního ÚSES.

<u>Etapy zpracování plánu místního ÚSES ORP Dačice</u>

1) **Shromáždění podkladů –** cílem je shromáždit veškeré dostupné mapové i textové podklady potřebné pro rozbory a následný návrh.

   <u>Přehled základních podkladů</u>:

- Soubor mapových a textových údajů o příslušných biogeografických jednotkách, tj. bioregionech, typech biochor a skupinách typů geobiocénů (STG) zasahujících do řešeného území. Údaje o bioregionech, typech biochor a skupinách typů geobiocénů zasahujících do řešeného území jsou podstatné jednak pro analýzu naplnění dvou základních přírodovědných principů vymezování ÚSES (tj. principu biogeografické reprezentativnosti a principu funkčních vazeb ekosystémů) v podkladových řešeních

ÚSES, jednak pro vlastní návrh koncepce místního ÚSES. Jako podklad pro vymezení STG v řešeném území bude využita publikace Biogeografické členění ČR II. Díl (Culek a kol. 2005).

- Soubor mapových a textových údajů o skladebných částech všech úrovní ÚSES, vymezených v různých typech oborových dokumentací – ÚAP, ÚPD, PÚ, LHP apod. Znalost dosavadních vymezení skladebných částí ÚSES je nezbytná k posouzení jejich použitelnosti pro návrh plánu místního ÚSES, a to jak z hlediska koncepčního, tak i z hlediska způsobu a přesnosti vymezení.
- Soubor mapových a textových údajů o přírodních hodnotách území – ZCHÚ, EVL a ptačích oblastech, VKP, biotopech, migračních územích a koridorech, výskytu původních druhů rostlin a živočichů apod. Údaje o přírodních hodnotách území slouží především k uplatnění principu zohlednění aktuálního stavu přírody a krajiny. Smyslem je zajistit veškeré dostupné údaje o přírodních hodnotách území, které mohou nějakým způsobem ovlivnit koncepci řešení a vymezení jednotlivých skladebných částí ÚSES. Důležité jsou v této souvislosti především údaje o vymezení lokalit se stávajícími přírodními hodnotami, jejich předmětu ochrany a managementu.
- Soubor mapových a textových údajů o LT a BPEJ.
- Soubor mapových a textových údajů o záměrech územního plánování, obsažených zejména v platné územně plánovací dokumentaci kraje a obcí, ÚAP kraje, obcí apod.

2) Rozbory – cílem rozborů je vyhodnotit shromážděné mapové a textové podklady z pohledu jejich využitelnosti pro návrh plánu místního ÚSES.

Výsledkem rozborů bude:

a) **Vyhodnocení reprezentativnosti vymezení biocenter ve vztahu k biogeografickému členění:**

Základem bude analýza biogeografického členění na úrovni typů biochor a skupin typů geobiocénů v rámci řešeného území a analýza vymezení biocenter ve shromážděných podkladech vycházející z poznatků o tom, které biogeografické jednotky se nacházejí v řešeném území kompletně, a které jen svou dílčí částí. U těch jednotek, které jsou v řešeném území zastoupeny jen dílčí částí, je třeba znát, jak velkou částí (poměrně) jsou v řešeném území zastoupeny. Při analýze vymezení biocenter ve shromážděných podkladech je žádoucí posoudit a rozlišit relevanci

jednotlivých zdrojových (podkladových) vymezení. Za relevantní vymezení je třeba vždy považovat vymezení v platné územně plánovací dokumentaci (zásadách územního rozvoje, územních plánech a regulačních plánech), doplněná o návrh vymezení v aktuálně rozpracované ÚPD. U dalších podkladových řešení může být situace značně variabilní a je třeba při jejich posuzování uplatňovat individuální přístup. Do skupiny významných neopominutelných zdrojů patří dokumentace pozemkových úprav (zejména komplexních, ale někdy i jednoduchých). V nich obsažená vymezení ÚSES mohou mít velmi proměnlivou podobu, od vymezení zcela formálních (neurčitých) až po jednoznačná parcelní vymezení skladebných částí ÚSES (nebo jejich dílčích segmentů). Z ostatních podkladů jsou zásadní plány místního ÚSES, event. předchozí plán nadmístního ÚSES, nebo plány nadmístního ÚSES zpracované pro dílčí části řešeného území. Míru využitelnosti vymezení biocenter ve starších plánech či generelech ÚSES nelze paušalizovat. Při hodnocení reprezentativnosti vymezení biocenter ve vztahu k biogeografickému členění je třeba uplatnit princip biogeografické reprezentativnosti. Vyhodnocením se rozumí v prvé řadě zjištění, pro které typy biochor, jejichž segmenty se nacházejí v řešeném území nebo do něho alespoň částečně zasahují, jsou vymezena reprezentativní regionální biocentra. Je třeba mít na paměti, že reprezentativní regionální biocentra nemusí být nutně vymezena přímo v řešeném území, ale mohou být vymezena v segmentech příslušných typů biochor mimo řešené území, v širším zájmovém území. U typů biochor, pro které v rámci příslušného bioregionu reprezentativní regionální biocentra vymezena nejsou, je třeba dále zjistit, zda reprezentativní regionální biocentra nejsou vymezena alespoň v příbuzných (tj. náhradních) typech biochor.

b) **Vyhodnocení migračních tras a přírodních bariér, vyhodnocení vhodnosti směrování biokoridorů**

Vyhodnocením migračních tras a přírodních bariér se rozumí vyhodnocení přirozené migrační prostupnosti území. Hlavním nástrojem pro toto vyhodnocení je určení příbuznosti vzájemně sousedících segmentů STG pomocí jejich agregací. Následně je třeba analyzovat trasy a vymezení lokálních (místních) biokoridorů a trasy celých větví místního ÚSES z relevantních zdrojových (podkladových) řešení ÚSES z pohledu přirozené migrační prostupnosti území. Součástí analýzy musí být především zjištění, u kterých biokoridorů a větví ÚSES jejich trasování a vymezení

odpovídá dostatečně přirozeným migračním trasám a u kterých nikoliv. Rovněž je důležité zjištění, kde trasy biokoridorů a větví ÚSES překonávají výrazné přírodní bariéry a nakolik jsou konkrétní přechody přes přírodní bariéry nutné (zda se jim nelze vyhnout modálními trasami).

c) **Vyhodnocení aktuálního stavu přírody a krajiny:**

Vyhodnocení aktuálního stavu přírody a krajiny slouží k jeho následnému zohlednění v etapě návrhu. Podrobnost vyhodnocení odpovídá míře podrobnosti a přesnosti vymezení ÚSES v plánu místního ÚSES. Každý zjištěný údaj, který může napomoci k přesnější lokalizaci a přesnějšímu vymezení ploch biocenter a biokoridorů, má svůj přínos.

d) Vyhodnocení vhodnosti území s přírodními hodnotami pro ÚSES

Vyhodnocením vhodnosti území s přírodními hodnotami pro skladebné části ÚSES se rozumí především porovnání jejich aktuálního stavu a předmětů ochrany či sledovaných hodnot s požadovanými (stanovenými) cílovými ekosystémy přírodního ÚSES. Smyslem tohoto porovnání je v prvé řadě zabránit, resp. předejít možnému střetu

zájmů, kdy na jedné straně stojí ochrana stávajících přírodních hodnot a na druhé straně stanovení cílových ekosystémů ÚSES (např. vymezení lesního biocentra v plochách s chráněnými či vzácnými stepními či lučními druhy). Výsledkem by mělo být rámcové zjištění, která území se známými identifikovanými stávajícími přírodními hodnotami jsou potenciálně vhodná pro vymezení skladebných částí přírodního ÚSES, a která případně vhodná pro vymezení skladebných částí antropogenně podmíněného ÚSES.

e) Vyhodnocení potřeby vymezení větví antropogenně podmíněného ÚSES a unikátních biocenter

Pro vyhodnocení potřeby vymezení větví antropogenně podmíněného místního ÚSES a unikátních lokálních (místních) biocenter je třeba postupovat v souladu s přístupy k vymezování místního ÚSES. Důležitým podkladem pro toto vyhodnocení jsou předcházející vyhodnocení aktuálního stavu krajiny a vhodnosti území s přírodními hodnotami pro skladebné části ÚSES (viz výše).

Vyhodnocení slouží ke stanovení, které typy větví antropogenně podmíněného místního

(lokálního) ÚSES je potenciálně vhodné, případně přímo žádoucí v řešeném území (a v kterých jeho částech) vymezit, a jsou-li v řešeném území zastoupeny unikátní ekosystémy opravňující k vymezení unikátních lokálních (místních) biocenter.

f) Vyhodnocení zjištěných problémů a případných nedostatků a chyb

Ve vyhodnocení zjištěných chyb, nedostatků a problémů je třeba kromě skutečností zjištěných v rámci výše popsaných vyhodnocení dále zjistit a vyhodnotit především:

- nesoulad zdrojových (podkladových) vymezení zejména s ohledem na návaznost trasování biokoridorů a vymezení biocenter uvnitř řešeného území i na jeho hranicích;
- nedostatky spočívající v nedostatečně uplatněném principu přiměřených prostorových nároků (zejména nedostatečná výměra a nevhodný tvar biocenter a přílišné délky biokoridorů či dílčích úseků biokoridorů);
- územní střety relevantních podkladových vymezení ÚSES s jinými potřebami a zájmy v území vyplývajícími jak z aktuálního stavu krajiny, tak i ze záměrů územního plánování (s rozlišením závažnosti střetů).

3) Návrh – cílem je stanovit koncepci řešeného místního ÚSES a vymezit jednotlivé skladebné části ÚSES všech hierarchických úrovní.

Výsledkem návrhu bude:

- Zpřesněné vymezení skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES:
  V rámci zpracování plánů místního ÚSES se upřesňuje vymezení skladebných částí nadregionálního i regionálního ÚSES obsažených v plánech nadmístního ÚSES, resp. zásadách územního rozvoje, případně v jiných zdrojových podkladech, není-li plán nadmístního ÚSES dosud zpracován.
  Vymezení ploch nadregionálních a regionálních biocenter je zpřesňováno v souladu s funkčními charakteristikami biocenter obsaženými v plánech nadmístního ÚSES, a to uvnitř rámcově vymezené plochy pro vymezení biocentra dle plánu nadmístního ÚSES, resp. zásad územního rozvoje.
  Totéž platí pro vymezení nadregionálních a regionálních biokoridorů. Jejich zpřesněné zpřesněné vymezení v plánu místního ÚSES oproti plánu nadmístního ÚSES obsahuje navíc vložená lokální (místní) biocentra. Všechny nadregionální a regionální biokoridory jsou tak v plánu místního ÚSES vymezeny jako soustavy ploch dílčích

úseků biokoridoru a vložených biocenter (lokálních a v případě nadregionálních biokoridorů i regionálních).

Za určitých (spíše výjimečných) okolností může nastat situace, kdy se v rámci řešení plánu místního ÚSES prokáže, že je žádoucí (případně nezbytné) část plochy nadregionálního nebo regionálního biocentra či biokoridoru vymezit mimo plochu nebo koridor rámcového vymezení dle plánu nadmístního ÚSES, resp. ZÚR. Takové vymezení obsažené v plánu místního ÚSES je pak podkladem pro aktualizaci plánu nadmístního ÚSES, resp. pro změnu jeho vymezení v ZÚR.

V rámci zpřesnění vymezení nadregionálních či regionálních biokoridorů v plánu místního ÚSES může dojít k takovému prodloužení jejich trasy, že délka některých biokoridorů překročí přípustnou délku (v případě nadregionálních biokoridorů přípustnou délku úseků oddělených vloženými regionálními biocentry). V takovém případě je s odkazem na princip přiměřených prostorových nároků nezbytné v plánu místního ÚSES navrhnout vymezení nového (chybějícího) regionálního biocentra v odpovídající poloze a tento návrh nejpozději při projednání plánu koordinovat s příslušným orgánem ochrany přírody (je-li odlišný od pořizovatele plánu místního ÚSES). V každém případě je tato skutečnost důvodem pro aktualizaci plánu nadmístního ÚSES, resp. aktualizaci vymezení ÚSES v ZÚR.

- Vymezení přírodního místního ÚSES

  Předpokladem pro věcně správné vymezení přírodního místního ÚSES je jeho návaznost na vymezený nadregionální a regionální ÚSES. Přírodní místní ÚSES vychází z nadregionálních a regionálních biocenter nebo z lokálních (místních) biocenter vložených do nadregionálních či regionálních biokoridorů. Základem vymezení přírodního místního ÚSES je vymezení úplné škály reprezentativních lokálních (místních) biocenter. Funkci reprezentativních lokálních (místních) biocenter přitom mohou plnit i biocentra vložená do nadregionálních a regionálních biokoridorů. Součástí přírodního místního ÚSES mohou být vedle reprezentativních lokálních (místních) biocenter i kontaktní lokální (místní) biocentra, příp. i unikátní přírodní lokální (místní) biocentra.

  Kromě reprezentativních a kontaktních lokálních (místních) biocenter jsou součástí přírodního místního ÚSES lokální (místní) biokoridory, zajišťující propojení soustavy

reprezentativních a kontaktních lokálních (místních) biocenter. Lokální (místní) biokoridory je žádoucí trasovat a vymezovat přednostně jako modální biokoridory tak, aby vznikaly funkčně ucelené větve místního ÚSES.

- Vymezení antropogenně podmíněného místního ÚSES
  Přírodní místní ÚSES může být doplněný o větve antropogenně podmíněného místního ÚSES.

- Vymezení interakčních prvků
  Vzhledem ke skutečnosti, že k interakčním prvkům nejsou vztaženy žádné limitující funkční hodnoty, lze k jejich vymezování v plánech místního ÚSES přistupovat různě od vymezení velmi husté soustavy přesně lokalizovaných, liniově i plošně vymezených interakčních prvků až po obecné stanovení podmínek pro umisťování interakčních prvků v krajině. V každém případě však má vymezení interakčních prvků v plánech místního ÚSES pouze doporučující (tj. směrný) charakter.

- Návaznosti na hranicích řešeného území
  V rámci plánu místního ÚSES je důležité zpracovat i funkčně relevantní přesahy mimo řešené území (u biocenter zpravidla postačuje vymezení celého "hraničního" biocentra, u biokoridorů vymezení po nejbližší biocentrum). Může jít přitom o přesahy převzaté ze zdrojových podkladů, nebo nově navržené.

- Popis koncepce řešení a její odůvodnění
  Popis koncepce řešení a její odůvodnění musí v prvé řadě obsahovat popis, jakým způsobem jsou v plánu místního ÚSES uplatněny jednotlivé základní principy vymezování ÚSES a jak se do řešení promítají specifické přístupy k vymezování nadregionálního, regionálního a místního ÚSES. Zvláště důležitý je popis a odůvodnění změn vymezení, resp. koncepce řešení oproti podkladovým řešením ÚSES a popis a odůvodnění případných návrhů nových návazností za hranicemi řešeného území. Z popisu musí být zřejmé, co je součástí základní sítě přírodního ÚSES a jaká část řešení patří antropogenně podmíněnému ÚSES, a v souvislosti s tím také, zda má nějaká část řešení pouze směrný charakter (tj. zda je pominutelná, aniž by

došlo k porušení základních principů vymezování ÚSES). Rovněž tak je důležité popsat případné varianty řešení.

- Popis vymezených skladebných částí ÚSES
  Z popisu všech vymezených skladebných částí ÚSES musí být zřejmé, jakou funkci každá skladebná část v systému plní. U biocenter patří k podstatným funkčním charakteristikám zejména typ biocentra (reprezentativní, kontaktní, unikátní či antropogenně podmíněné biocentrum) a funkční parametry (požadované cílové ekosystémy ve vazbě na odpovídající ekotopy, minimální velikost biocentra). U reprezentativních biocenter je nadto třeba uvést, jakou biogeografickou jednotku reprezentují. U regionálních a lokálních (místních) biocenter patří též k důležitým informacím, zda jde o biocentra vložená do nadregionálních či regionálních biokoridorů. U nadregionálních biokoridorů patří k zásadním funkčním charakteristikám především informace o jejich typu, funkčních parametrech (požadované cílové ekosystémy ve vazbě na odpovídající ekotopy, minimální šířka) a o regionálních a lokálních (místních) biocentrech vložených do jejich tras. U regionálních biokoridorů patří k nejdůležitějším funkčním charakteristikám typ biokoridoru (přírodní nebo antropogenně podmíněný, modální nebo kontrastní), funkční parametry (požadované cílové ekosystémy ve vazbě na odpovídající ekotopy, maximální délka a minimální šířka) a informace o lokálních (místních) biocentrech vložených do jejich tras.

  U lokálních (místních) biokoridorů patří k základním funkčním charakteristikám typ biokoridoru (přírodní nebo antropogenně podmíněný, modální nebo kontrastní) a funkční parametry (požadované cílové ekosystémy ve vazbě na odpovídající ekotopy, maximální délka a minimální šířka).
  U všech vymezených skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES je navíc žádoucí uvést jejich vztah k jednoznačně identifikovaným zdrojovým (podkladovým) řešením (zda jde o vymezení převzatá, upravená či o zcela nově vymezené skladebné části ÚSES).

4) **Projednání v ORP –** kontakt na jednotlivé ORP bude probíhat ve dvou úrovních. Při shromažďování podkladů budou jednotlivé ORP seznámeni se zpracováváním plánu ÚSES ORP Dačice a budou vyžádány kontaktní (hraniční) plány ÚSES. Druhá úroveň

kontaktu se uskuteční v období, kdy bude zpracován návrh plánu ÚSES, který bude projednán, vytvořen podrobný zápis, z kterého musí být zřejmá stanoviska k jednotlivým hraničním prvkům ÚSES.

ORP Dačice	duben 2021
ORP Jindřichův Hradec	duben 2021
ORP Telč	duben 2021
ORP Moravské Budějovice	duben 2021
ORP Znojmo	duben 2021
KrÚ Jihočeský kraj	duben 2021

VÝSTUPY PLÁNU MÍSTNÍHO ÚSES ORP Dačice

- Plán ÚSES bude obsahovat standardně mapovou (výkresovou), textovou a tabulkovou část.
- Plán ÚSES bude předán v rozsahu všech předávaných výkresů ve vektorové podobě jako mapový projekt ve formátu MXD se zdrojovými daty ve výměnném formátu GIS-SHP. Jednotlivé výkresy budou obsahovat pouze viditelné hladiny použité při tisku (tj. bez potřeby vypínání / zapínání zobrazení).
- Vektorová podoba výkresů bude odpovídat listinné podobě.
- Kompletní plán USES bude také předán v nativním formátu programu, ve kterém byl vytvořen (viz výše) a ve formátu PDF s minimálním rozlišením 300 DPI.
- Digitální výstup v měřítku 1:5 000.
- Tiskový výstup 1 paré – v měřítku 1:10 000.
- Součástí bude návrh podmínek pro využití ploch skladebných prvků ÚSES, tj. stanovení přípustného, nepřípustného, popřípadě podmíněně přípustného způsobu využití, včetně odůvodnění těchto podmínek a také popis stávajícího využití a charakteristiky prvků ÚSES.
- Samostatná tabulka s přehledem vymezených prvků USES včetně navrhovaných a minimálních prostorových parametrů.

ČASOVÝ HARMONOGRAM ZPRACOVÁNÍ PLÁNU ÚSES ORP Dačice

1. **Shromáždění podkladů – duben 2021**
2. **Rozbory shromážděných podkladů – říjen 2021**
3. **Návrh koncepce řešení – březen 2022**
4. **Předání – do 31. května 2022**